

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/77/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Чойбалсан хот

2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд

Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас: 70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn

Хэлтсийн дарга бөгөөд аудитын

менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaai@audit.gov.mn

Гэрээт аудитор: Б.Оюунхэрлэн

Утас: 70584207 Цахим хаяг: Oyunkherlenb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
ХХОАТТХ	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
3. Аудитын тайлан	9
3.1. Ерөнхий зүйл	9
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	9
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	9
3.4. Материаллаг байдал	9
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	10
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	11
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	11
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	11
3.9. Аудитын илрүүлэлт	11
Залруулсан алдаа	12
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	12
Аудитын зөвлөмж	12
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	12
4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	13

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.02.25 № 287

танай _____-ны № _____-т

ХЭРЛЭН СУМЫН 6 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Д.ОТГОН ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг цар тахлын хорио цээрийн нөхцөл байдлаас шалтгаалан дүгнээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

011020154

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	24,712,998.50	25,589,756.50
33	АВЛАГА	00.00	389,987.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	389,987.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	24,712,998.50	25,199,769.50
354	Хангамжийн материал	24,712,998.50	25,199,769.50
35470	Бусад хангамжийн материал	24,712,998.50	25,199,769.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	261,188,072.53	247,540,008.68
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	261,188,072.53	247,540,008.68
392	Биет хөрөнгө	106,892,072.53	93,244,008.68
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	51,266,719.00	51,266,719.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,337,497.48	-12,674,994.96
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	34,392,267.50	37,719,029.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,271,039.90	-24,166,293.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	90,996,389.00	69,822,110.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-44,819,098.48	-32,722,740.87
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	7,950,768.00	7,950,768.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,286,435.11	-3,950,588.63
393	Биет бус хөрөнгө	154,296,000.00	154,296,000.00
39301	Програм хангамж	690,000.00	690,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-690,000.00	-690,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	154,296,000.00	154,296,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	285,901,071.03	273,129,765.18
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	389,987.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	389,987.00
413	Өглөг	00.00	389,987.00
4136	Бусад өглөг	00.00	389,987.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	00.00	389,987.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	285,901,071.03	272,739,778.18
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	285,901,071.03	272,739,778.18
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	458,325,057.88	458,325,057.88
51101	Өмч: - төрийн	304,029,057.88	304,029,057.88
51103	- хувьцаат	154,296,000.00	154,296,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-204,349,859.74	-217,511,152.59
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-204,349,859.74	-204,349,859.74
51220	Тайланг үеийн үр дүн	00.00	-13,161,292.85
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	31,925,872.89	31,925,872.89
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	285,901,071.03	273,129,765.18

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)	348,812,001.00	343,424,707.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	66,308,201.00	31,722,907.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,311,905.00	926,927.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,311,905.00	926,927.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,311,905.00	926,927.00
121	Хөрөнгийн орлого	42,125,296.00	13,791,780.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	42,125,296.00	13,791,780.00
122	Тусламжийн орлого	21,871,000.00	17,004,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	790,900.00	678,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	281,712,900.00	311,023,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	790,900.00	678,500.00
131105	төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий	790,900.00	678,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	319,322,413.39	356,585,999.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	319,322,413.39	356,585,999.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	318,158,952.39	350,247,226.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	211,397,600.00	250,322,700.00
210101	Үндсэн цалин	171,420,164.00	188,824,948.00
210102	Нэмэгдэл	20,611,567.00	42,310,044.00
210104	Урамшуулал	19,365,869.00	19,187,708.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,424,800.00	31,290,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,968,900.00	21,277,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,114,000.00	2,503,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,691,100.00	2,002,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	422,900.00	500,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,227,900.00	5,006,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,907,539.00	15,733,149.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,814,418.00	3,651,924.00
210302	Түлш, халаалт	9,056,890.00	8,228,890.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,036,231.00	3,852,335.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,638,000.00	4,576,056.00
210401	Бичиг хэрэг	369,390.00	316,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,061,000.00	939,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	00.00	120,000.00
210404	Ном, хэвлэл	72,400.00	202,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	150,150.00	646,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,985,060.00	2,351,256.00
2105	Нормативт зардал	38,530,200.00	17,501,378.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	00.00	502,000.00
210502	Хоол, хүнс	38,064,600.00	15,505,878.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	465,600.00	1,493,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,300,000.00	1,270,000.00
210604	Урсгал засвар	2,300,000.00	1,270,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	550,000.00	365,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	370,000.00	365,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,260,813.39	29,188,643.85
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	917,025.00	1,070,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	15,343,788.39	28,118,343.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,163,461.00	6,338,773.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	663,461.00	6,338,773.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	663,461.00	6,338,773.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	29,489,587.61	-13,161,292.85
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	28,916,670.82	-13,161,292.85

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	304,374,800.00	328,706,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	21,871,000.00	17,004,200.00
122	Тусламжийн орлого	21,871,000.00	17,004,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	282,503,800.00	311,701,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	281,712,900.00	311,023,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	790,900.00	678,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	790,900.00	678,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	304,374,800.00	328,706,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	304,374,800.00	328,706,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	303,211,339.00	322,367,227.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	211,397,600.00	250,322,700.00
210101	Үндсэн цалин	171,420,164.00	188,824,948.00
210102	Нэмэгдэл	20,611,567.00	42,310,044.00
210104	Урамшуулал	19,365,869.00	19,187,708.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,424,800.00	31,290,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,968,900.00	21,277,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,114,000.00	2,503,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,691,100.00	2,002,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	422,900.00	500,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,227,900.00	5,006,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,907,539.00	15,733,149.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,814,418.00	3,651,924.00
210302	Түлш, халаалт	9,056,890.00	8,228,890.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,036,231.00	3,852,335.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,571,100.00	4,633,500.00
210401	Бичиг хэрэг	369,390.00	316,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,061,000.00	939,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	00.00	120,000.00
210404	Ном, хэвлэл	72,400.00	202,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	150,150.00	646,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,918,160.00	2,408,900.00
2105	Нормативт зардал	38,964,600.00	17,681,278.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	100,000.00	712,000.00
210502	Хоол, хүнс	38,064,600.00	15,505,878.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	1,463,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,300,000.00	1,270,000.00
210604	Урсгал засвар	2,300,000.00	1,270,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	550,000.00	365,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	370,000.00	365,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	945,700.00	1,071,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	945,700.00	1,071,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,163,461.00	6,338,773.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	663,461.00	6,338,773.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	663,461.00	6,338,773.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	00.00	00.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	00.00	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	458,325,057.88	31,925,872.89	-204,349,859.74	285,901,071.03
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	458,325,057.88	31,925,872.89	-204,349,859.74	285,901,071.03
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	458,325,057.88	31,925,872.89	-204,349,859.74	285,901,071.03
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-13,161,292.85	-13,161,292.85
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	458,325,057.88	31,925,872.89	-217,511,152.59	272,739,778.18

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	330,506,300.00	328,027,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	330,506,300.00	328,027,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	330,506,300.00	321,688,727.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	250,322,700.00	250,322,700.00
210101	Үндсэн цалин	189,505,800.00	188,824,948.00
210102	Нэмэгдэл	42,959,400.00	42,310,044.00
210104	Урамшуулал	17,857,500.00	19,187,708.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,290,100.00	31,290,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,277,400.00	21,277,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,503,100.00	2,503,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,002,600.00	2,002,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	500,600.00	500,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,006,400.00	5,006,400.00
2103	Байр ашиглалттай хөлбоотой тогтмол зардал	15,734,200.00	15,733,149.00
210301	Гэрэл, пахилгаан	3,653,500.00	3,651,924.00
210302	Түлш, халаалт	8,042,600.00	8,228,890.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,038,100.00	3,852,335.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,970,900.00	3,955,000.00
210401	Бичиг хэрэг	316,500.00	316,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	939,600.00	939,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	135,900.00	120,000.00
210404	Ном, хэвлэл	202,400.00	202,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн усгал, ариут	646,100.00	646,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,730,400.00	1,730,400.00
2105	Нормативт зардал	26,481,900.00	17,681,278.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	712,000.00	712,000.00
210502	Хоол, хүнс	24,306,500.00	15,505,878.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,463,400.00	1,463,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,270,000.00	1,270,000.00
210604	Урсгал засвар	1,270,000.00	1,270,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, ху	365,200.00	365,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний	365,200.00	365,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,071,300.00	1,071,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,071,300.00	1,071,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	6,338,773.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	6,338,773.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		6,338,773.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	330,506,300.00	328,027,500.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	313,502,100.00	311,023,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	313,502,100.00	311,023,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	17,004,200.00	17,004,200.00
14	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	17,004,200.00	17,004,200.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг эрхлэгч Г.Дэлгэрмаа танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 20-ноос 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын гэрээт аудитор Б.Оюунхэрлэн хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

- Сургуулийн өмнөх болон бага боловсрол олгох үйл ажиллагаа

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 болон 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг өмнөх жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 319,322.4 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 6,386.4 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд тайлант оны үр дүнгийн тайлангийн зардлын 356,585.9 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 7,131.7 мянган төгрөг болгон материаллаг байдлыг өөрчлөв.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 12,771.4 мянган төгрөгөөр буюу 4.5 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага		389.9	389.9
Урьдчилгаа			
Бараа материал	24,712.9	25,199.7	486.8
Үндсэн хөрөнгө	261,188.1	247,540.0	(13,648.1)
Нийт хөрөнгө	285,901.0	273,129.6	(12,771.4)
Өр төлбөр		389.9	389.9
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	285,901.0	272,739.7	(13,161.3)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	285,901.0	273,129.6	(12,771.4)

Авлага дансны үлдэгдэл 389.9 мянган төгрөг болж өссөн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнээс ХХОАТ суутган тооцсоноос шалтгаалжээ. Авлага дансны үлдэгдэл 389.9 мянган төгрөгийн байгууллагаас авах авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 25,199.7 мянган төгрөг болж 486.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь бусад хангамжийн материалд цар тахлаас сэргийлэх зориулалтын дагуу хамгаалах хэрэгсэл, ариутгалын бодис нөөцөлж хадгалснаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 247,540.0 мянган төгрөг болж 13,648.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант жилд урсгал төсвийн худалдан авалтаар 678.5 мянга, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 13,791.8 мянган төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүйгээр шилжиж ирж, тайлант жилийн элэгдлийн зардал нь 28,118.4 мянган төгрөгийн болсноос шалтгаалсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 389.9 мянган төгрөг болж өссөн нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнээс ХХОАТ суутган тооцсоноос шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 272,739.7 мянган төгрөг болж 13,161.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 5,387.3 мянган төгрөгөөр буюу 1.5 хувиар буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь тайлант онд ковид-19 вирусийн тархалтын улмаас цэцэрлэг 3 сар ажилласантай холбоотойгоор санхүүжилт, үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн авсан үндсэн хөрөнгийн орлого буурснаас шалтгаалсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 36,690.6 мянган төгрөгөөр буюу 11.5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь цалингийн зардал 18.4 хувь, хангамжийн материал 25.8 хувь, бараа үйлчилгээний бусад зардал 79.5 хувиар өссөн боловч норматив зардал 54.6 хувь, эд хогшил болон томилолтын зардал 44.8 хувиар буурснаас тус тус шалтгаалсан байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 492,281.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 492,281.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 157,914.9 мянган төгрөгөөр бууруулж, төсвөөс санхүүжих 334,366.3 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 1 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 334,366.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон төсвөөс 334,366.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 328,027.5 мянган төгрөг зарцуулж, 6,338.8 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 328,027.5 мянган төгрөг буюу 97.3 хувьтай байгаа нь норматив зардлыг 6,338.8 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар орлого болон зардал гараагүй байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 26 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс 151 мэдээллийг хуулийн хугацаанд бүрэн мэдээлсэн байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Итгэл” үзүүлсэн тул зөвлөмж өгөөгүй болно.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,458.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,068.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 390.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлээ.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Тайлант жилд ХХОАТ-ын суутган тооцохдоо ХХОАТТХ-ын 22.1 дэх заалтын дагуу чөлөөлөлт эдлэх эрх бүхий 1 иргэнээс нийт 390.0 мянган төгрөгийн татварыг илүү суутган бүртгэснийг залруулав.

2. Тайлант онд туслах аж ахуйгаас /хүлэмж/ гарсан хүнсний ногоог хандив тусламжийн орлогоор бүртгэснийг залруулав.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар нийт 390.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлээ.

1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийг зөрчин хөгжлийн бэрхшээлтэй 1 ажилтны цалингийн орлогоос нийт 390.0 мянган төгрөгийн татвар суутгасан нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх “дараах орлогыг албан татвараас чөлөөлнө” 22.1.2 дахь “хөгжлийн бэрхшээлтэй хувь хүний орлого”, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.1 дэх “хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг ажиллуулж байгаа иргэн, хуулийн этгээдийг хууль тогтоомжийн дагуу татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлтөд хамруулах, ...” гэсэн заалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөөгүй болно.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2020			ДОА-2021/77/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Хэрлэн сумын 6 дугаар цэцэрлэг		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийг зөрчин хөгжлийн бэрхшээлтэй 1 ажилтны цалингийн орлогоос нийт 390.0 төгрөгийн татвар суутгасан байна.	390.0	Албан шаардлага	Эрхлэгч	Д.Отгон
ДҮН		390.0			